

מבוא ליחידת ההוראה: "ערכים הנגזרים מתוך סיפורי לוחמים"

יחידת הלימוד מותאמת לתיעוד סיפורם של לוחמים

מתוך [מאגר סיפורי מורשת](#) - אוצר אנושי מתכנית הקשר הרב דורי.

סיפורם תועדו במהלך השתתפותם בתכנית "הקשר הרב דורי".

כתבו: יהודית חלפון ורותם אמסלם

רציונל היחידה

"תרבות ישראלית" היא מכלול המורשת והיצירה היהודית, המכוננת את זהותנו כאומה וכיחידים. ביחידה זו, המבוססת על 4 שיעורים ומיועדת לתלמידי כתות ו' כחלק מתכנית הלימודים "במורשת ותרבות ישראלית", נחשוף את התלמידים לעולם הערכים מתוך סיפורי לוחמים, תוך התאמתם לרלוונטיות של חייהם בתוך ההקשר הישראלי הרחב. היחידה תעניק ידע נרחב ומעמיק, חוויות עשירות וכלים מגוונים וחדשניים לפיתוח אישיותם וזהותם של התלמידים כיהודים, כישראלים וכבני-אדם.

"אנו עם קטן, השואב את כוחותיו מתעצומות העבר. אנו צריכים חזון ודרך, שיכוונו את מעשינו לעתיד, שיחנכו את ילדינו לאורה של חוכמת ישראל, שיקרבו את התלמידים למורשתם ויחברו אותם לזהותם היהודית-ציונית. אני רואה חשיבות ראשונה במעלה בהקניית ידע במורשת ישראל לתלמידים בחינוך הממלכתי. זוהי זכות וחובה לאפשר לכל נערה ונער לחוש שייכות ולראות עצמם חוליה בשרשרת הדורות" (גדעון סער, 2011).

חינוך לערכים מוטמע בכל תחומי חיינו. אדם קולט התנהגויות מסביבו וסופג את הערכים המניעים אותו. השפעתה של דוגמה/ חוויה אישית גדולה מידע שלא תמיד ניתן ליישום במציאות. לכן, לנו כמחנכים ברורה חשיבותה/כוחה של דוגמה אישית ואם כבר עוסקים בדוגמה אישית- הרי שאין טוב יותר מחשיפת התלמידים לערכים דרך סיפורים אותנטיים של לוחמים אז והיום.

יחידת הוראה בנושא - ערכים הנגזרים מתוך סיפורי לוחמים

פירוט התכנון	פירוט המרכיבים	
מורשת ותרבות ישראלית	תחום הדעת נושא היחידה	
מלחמות ישראל	נושא בתכנית הלימודים	
ערכים הנגזרים מסיפורי לוחמים	נושא היחידה	
רותם אמסלם ויהודית חלפון מחנכות כיתות ה' - ו'	מפתח/ת היחידה	
ה' - ו'	שכבת גיל	
4 שיעורים כל יחידת שיעור 45 דקות	משך השיעור/ היחידה	
הרחבת הידע ועולם השיח של הלומד, הכרת ערכים והטמעתם ע"י חשיפה לסיפורי לוחמים מתוך מאגר סיפורי מורשת .	רציונל למורה	
במסגרת לימוד הנושא מורשת ותרבות ישראלית ייחשף התלמיד לסיפורי לוחמים וכיר ערכים הנגזרים מהם.	רצף	
<p>- התלמיד יאתר ערכים מרכזיים מתוך סיפורי לוחמים הקיימים במאגר סיפורי מורשת ויתבונן במשמעות ערכים אלה לחייו היומיומיים.</p> <p>- התלמיד יכיר את ערך השוויון מתוך חשיפה לסיפורה של רבקה ברגמן ומתוך צפייה בסרטון: חיילת אחת - מסע כומתה קרקל</p> <p>- התלמיד יכיר את ערך הגבורה מתוך חשיפה לסיפורו של סבא מרדכי / מתוך סיפורו של אלון קליין טייב ומתוך חשיפה לסרטון על רס"ן רועי קליין ז"ל: סיפורו של רועי קליין</p> <p>- התלמיד יכיר את ערך החיים מתוך חשיפה לסיפורו של בנימין גורביץ ומתוך חשיפה לסרטון מלאכים תחת אש</p> <p>- התלמיד יכיר את המושג שייכות מתוך הסיפור תחיי מדינת ישראל לעד יחי צהל ומתוך מילון ספיר</p>	מטרות תוכן (תחומי תוכן וציוני דרך)	
<p>ערכים, מלחמה, צבא, הישרדות, אומץ לב/ גבורה, חיים, שוויון, שייכות, סוגה מרכזית, סוגה נלווית.</p> <p>הישגים נדרשים:</p> <p>הישג נדרש 1- האזנה ושיח.</p> <p>הישג נדרש 2- כתיבת רשמים בעקבות קריאה.</p> <p>הישג נדרש 5- הפקת מידע מטקסטים כתובים וממקורות דיגיטליים.</p> <p>הישג נדרש 7- הבנת הנושאים, הרעיונות והמסרים העולים מקריאה בסיפורים שהם חלק מהמורשת התרבותית היהודית.</p>	מושגים	
<p>להפיק משמעות מהשלם ולהבין את הרעיון המרכזי.</p> <p>להעלות מגוון רחב של נקודות מבט, לתאר, להסביר ולטעון מתוך נקודות מבט שונות. לדעת ולהכיר שיש יותר מנקודות מבט אחת. לדעת לנמק ולהצדיק נקודות מבט מגוונות. להשהות את השיפוט וההערכה. להבחין בין רעיונות לבין השיפוט עליהם. להיכנס לנעליו של האחר.</p>	מיומנויות המאה ה-21	
<p>התלמידים יכירו מגוון כלים ממוחשבים, יוכלו לבחור ביניהם ולהפעילם ביעילות בהתאם לצרכיהם.</p> <p>שימוש ב- Google Drive-Docs and Slides</p> <p>התלמידים יהיו מודעים להרחבת הגבולות של סביבת הלמידה מעבר לכיתה באמצעות תקשורת מחשבים.</p>	מיומנויות תקשוב	

	* הכרת המושג ערכים	ידע קודם נדרש	
	חשיפה לסיפורים מתוך מאגר הסיפורים כרטיסיות עבודה מידע ברשת סרטונים ב-YouTube	חומרי למידה כתובים ומתוקשרים	
	ערך השוויון- מתוך הסיפור: רבקה ברגמן ממקימי קיבוץ נחשון ערך הגבורה- מתוך הסיפור: אומץ הלב ערך החיים - מתוך הסיפור: הילד מלנינגרד במלחמת העולם השנייה ערך השייכות- מתוך הסיפור: תחי מדינת ישראל לעד יחי צה"ל	סיפורים ממאגר סיפורי מורשת	
	עבודה בקבוצות הטרוגניות וחשיפה למגוון סיפורים וסרטונים ברשת.	היענות לשונות- הרחבה, גיוון והעשרה	
	כתיבת סיפור, כתיבת מכתב, חיפוש במאגר סיפורי מורשת סיפורים המלמדים ערכים נוספים לדוגמה: אחריות, נתינה, שיתוף ועוד...	תוצרי למידה	

מהלך השיעור הראשון: ערך השוויון

זמן	תיאור הפעילות	מהלך ההוראה	
	מורשת ותרבות ישראלית	תחום הדעת	
5-7 דק'	הגדרת המושג ערכים: המורה תשאל את התלמידים מהם ערכים. אילו ערכים אתם מכירים? היום נלמד על ערך השוויון.	פתיחה	
20 דק'	פעילות קבוצתית בנושא ערך השוויון בקישור: מצגת שיתופית- ערך השוויון	גוף השיעור	
	קריאת הסיפור: רבקה ברגמן ממקימי קיבוץ נחשון פעילות ב-Google Slides סרטון ב- YouTube חילת אחת- מסע כומתה קרקל	יישום	
	עבודה קבוצתית	עבודה פרטנית/ קבוצתית	
12-15 דק'	כיצד ערך השוויון בא לידי ביטוי בפעילות שערכתם? (תוך התמקדות בשאלה: אילו יכולתם לפגוש את רבקה ברגמן ולשוחח איתה מה הייתם אומרים לה?)	סיכום ורפלקציה	
	עבודה ב-(Google Drive)+ סרטון	מעבדת מחשבים	

מהלך השיעור השני: ערך הגבורה

זמן	תיאור הפעילות	מהלך ההוראה	
		מורשת ותרבות ישראלית	
5-7 דק'	בשיעור שעבר נחשפתם לערך השוויון, היום נחשף לערך הגבורה. המורה תשאל את התלמידים: מהי גבורה לדעתכם?	פתיחה	
20 דק'	פעילות קבוצתית בנושא ערך הגבורה בקישור: מצגת שיתופית- ערך הגבורה	גוף השיעור	
	קריאת הסיפור: אומץ הלב פעילות ב Google Slides סרטון ב-Youtube: סיפורו של רועי קליין	יישום	
	עבודה קבוצתית	עבודה פרטנית / קבוצתית	
12-15 דק'	כיצד ערך הגבורה בא לידי ביטוי בפעילות שערכתם? (תוך התמקדות בשאלה: אילו יכולתם לפגוש את סבא יעקב ולשוחח עימו מה הייתם אומרים לו?)	סיכום ורפלקציה	
	פעילות ב (Google Drive+צפייה בסרטון)	מעבדת מחשבים	

מהלך השיעור השלישי: ערך החיים

זמן	תיאור הפעילות	מהלך ההוראה	
		מורשת ותרבות ישראלית	
5-7 דק'	בשיעורים קודמים נחשפנו לשני ערכים חשובים מתוך סיפורי לוחמים היום נכיר ערך חשוב נוסף והוא ערך החיים.	פתיחה	
20 דק'	פעילות קבוצתית בנושא ערך החיים בקישור: מצגת שיתופית- ערך החיים	גוף השיעור	
	קריאת הסיפור: הילד מלנינגרד במלחמת העולם השנייה פעילות ב Google Slides – סרטון ב-Youtube: מלאכים תחת אש	יישום	
	עבודה קבוצתית	עבודה פרטנית	
12-15 דק'	כיצד ערך החיים בא לידי ביטוי בסיפור שקראתם ובסרטון שצפיתם? תוך התמקדות בשאלה: אילו יכולתם לפגוש את בנימין גורביץ ולשוחח עימו מה הייתם אומרים לו?	סיכום ורפלקציה	
	פעילות ב (Google Drive+צפייה בסרטון)	מעבדת מחשבים	

מהלך השיעור הרביעי: ערך השייכות

זמן	תיאור הפעילות	מהלך ההוראה	
	מורשת ותרבות ישראלית	תחום הדעת	
5-7 דק'	בשיעורים קודמים נחשפנו לשני ערכים חשובים מתוך סיפורי לוחמים היום נכיר ערך חשוב נוסף והוא ערך השייכות.	פתיחה	
20 דק'	פעילות קבוצתית בנושא ערך החיים בקישור: מצגת שיתופית- ערך השייכות	גוף השיעור	
12-15 דק'	כיצד ערך השייכות בא לידי ביטוי בסיפור שקראתם? תוך התמקדות בשאלה: אילו יכולתם לפגוש את דוד הורוביץ ולשוחח עמו, מה הייתם אומרים לו?	סיכום	
	קריאת הסיפור: תחי מדינת ישראל לעד יחי צה"ל פעילות ב Google Slides – שימוש במילון ספיר המקוון - מילון ספיר	יישום	
	עבודה קבוצתית+ עבודה אישית	עבודה פרטנית / קבוצתית	
	חיפוש באתר מסיפורי מורשת וחשיפה למגוון סיפורי לוחמים ולמגוון ערכים. מאגר סיפורי מורשת .	העשרה	
	לאחר שלמדנו ארבעה ערכים חשובים נרחיב עכשיו את הידע ונלמד ערכים נוספים מתוך סיפורים שתבחרו.	סיכום ורפלקציה	
	פעילות ב-Google Drive-Docs and Slides שימוש במילון ספיר המקוון	מעבדת מחשבים	
	משימת סיכום אישית ליחידת ההוראה: ערכים חשובים נוספים הנגזרים מסיפורי לוחמים מתוך מאגר סיפורי מורשת . +שיתוף בקובץ תוצרי למידה	שיעורי בית	